

2022 m. rugsėjo 27 d.

Kaip užbaigsime šiuos metus ir įžengsime į 2023?

Tadas Povilauskas
SEB banko ekonomistas

2023 m. BVP pokyčių prognozė gerokai sumažinta

- Infliacija vis dar viršija lūkesčius, centriniai bankai įsibėgėjo didindami palūkanų normas
- Vartotojų ir verslo lūkesčiai JAV ir kitose šalyse labai prasti
- Realusis namų ūkių vartojimas antrą pusmetį daugelyje šalių pradės mažėti
- Darbo rinka labai stipri, tačiau padėtis turėtų keistis
- Valstybės toliau švelnins energetikos kainų šuolio įtaką fiskalinės politikos priemonėmis

BVP pokyčių prognozė (proc.)

	2020 m.	2021 m.	2022*	2023 m.*	2024 m.*
JAV	-3,4	5,7	1,5	0,5	2,0
Euro zona	-6,4	5,3	2,7	0,3	2,1
Vokietija	-4,6	2,6	1,3	-0,1	2,5
Jungtinė Karalystė	-9,4	7,4	3,4	-0,2	1,3
Švedija	-2,8	4,8	2,0	0,1	1,7
Kinija	2,3	8,1	3,5	5,3	5,0
Latvija	-3,6	4,8	2,5	1,3	3,5
Estija	-3,0	8,3	1,2	0,5	3,5

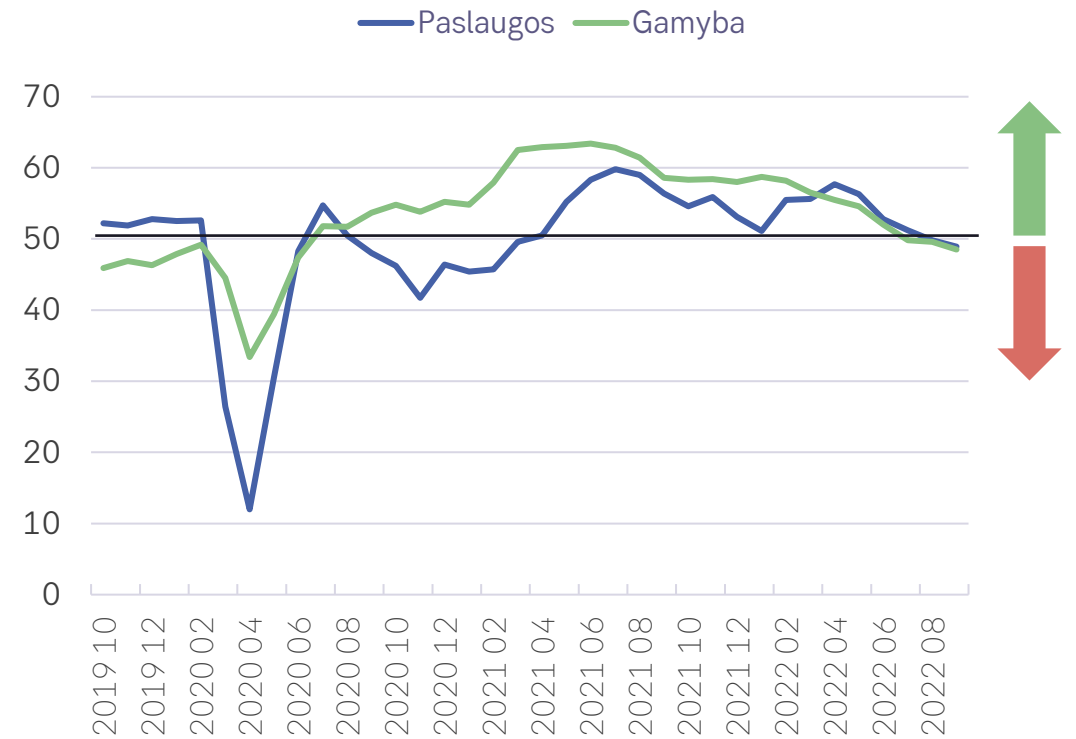
*Prognozė.
Šaltinis *Macrobond*.

Labai prasti lūkesčiai perspėja apie prastėsiančią ekonomikos padėtį

Vartotojų pasitikėjimo rodiklis euro zonoje (punktai)

„IHS Markit“ euro zonos pirkimo vadybininkų indeksas* (punktais)

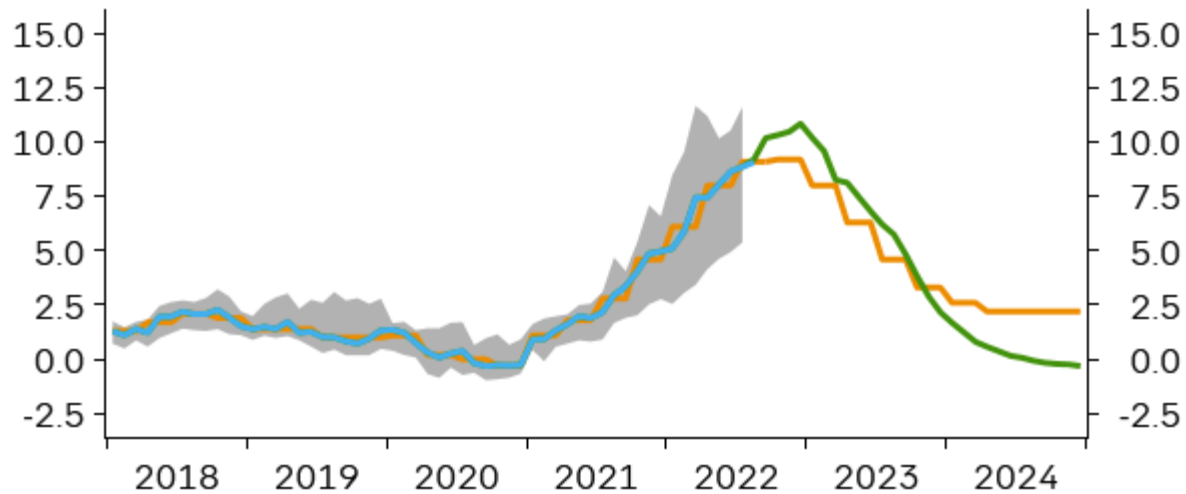

Inflācija piko euro zonoje nepasiekē

SEB prognozē: 8,6 proc. 2022 metais, 6,3 proc. 2023 metais ir 0,3 proc. 2024 metais.

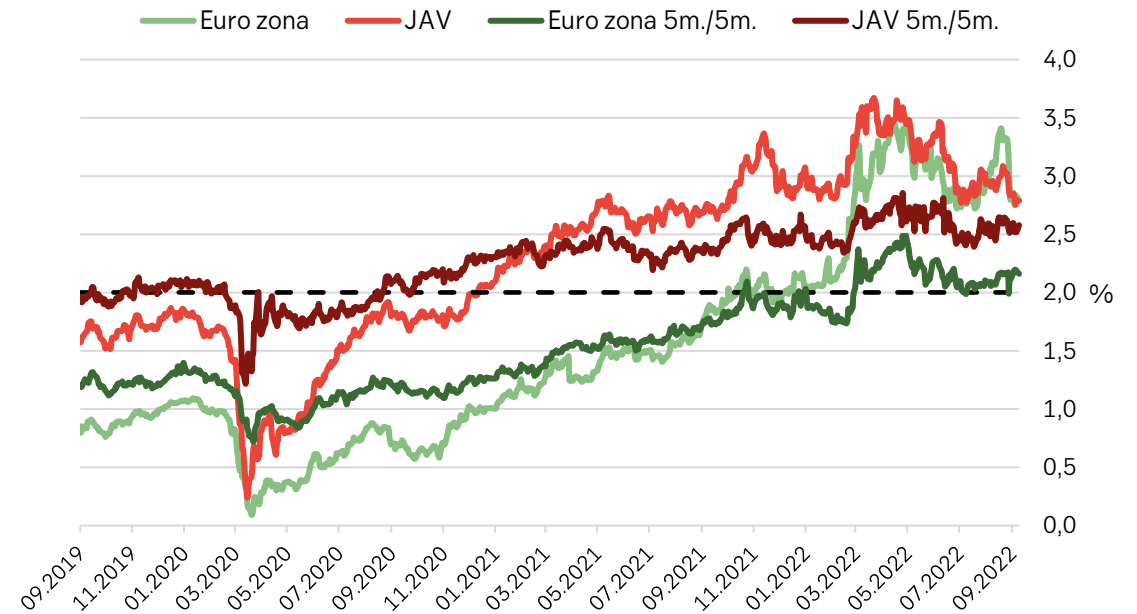
ECB prognozē: 8,1 proc. 2022 metais, 5,5 proc. 2023 metais ir 2,3 proc. 2024 metais.

Metinā inflācija euro zonoje, proc.

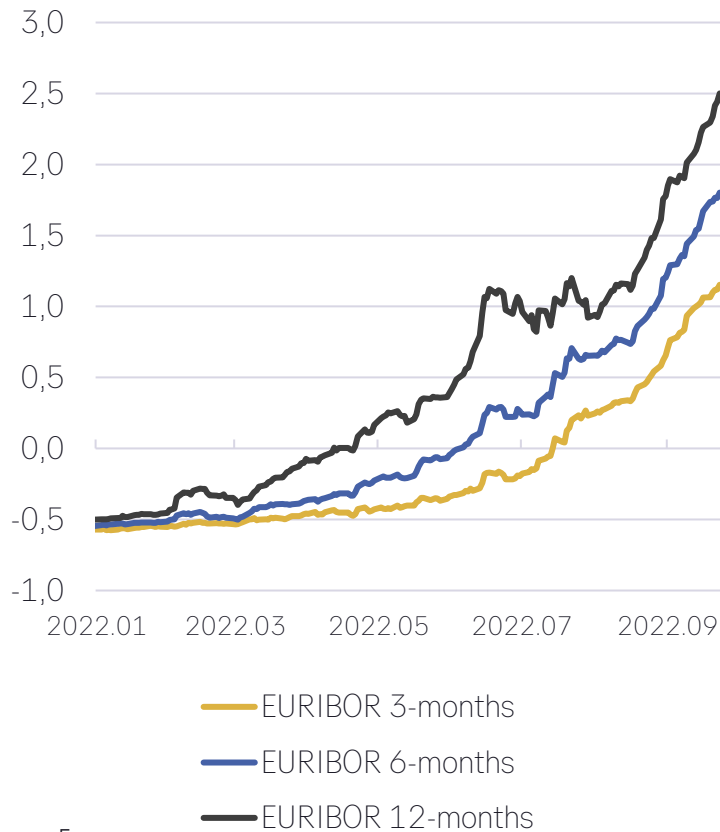
— Euro Area, HICP, All-Items — SEB forecast — ECB projection, 2022-09
■ Range of top-6 economies

Rinkos inflācijas lūkesči

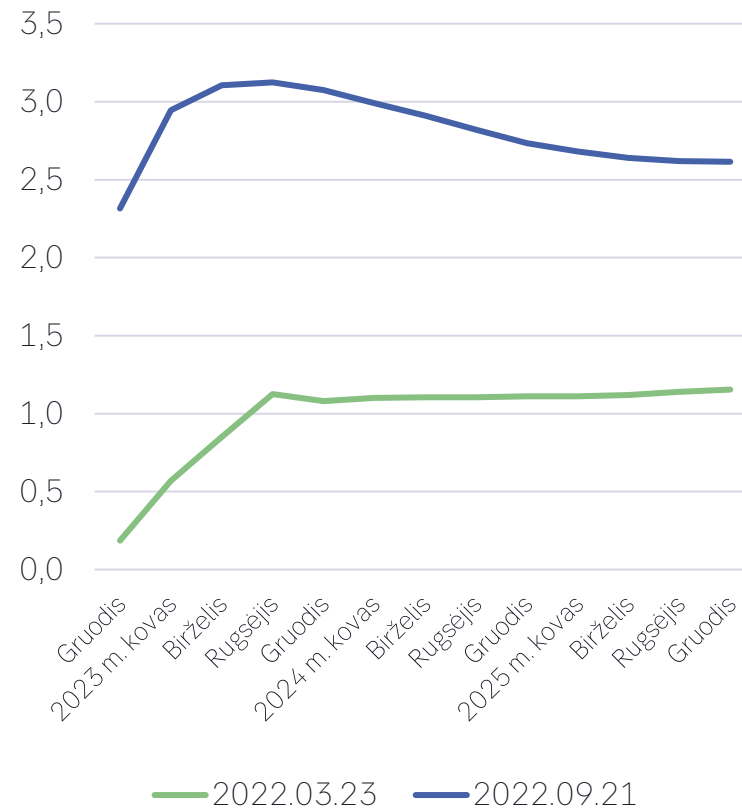

Dar laukia keletas stipraus palūkanų didinimo mėnesių

Dabartinės EURIBOR
palūkanų normos, %

EURIBOR 3 mėn. trukmės
ateities sandoriai, proc.

Centrinių bankų palūkanų normos, proc.

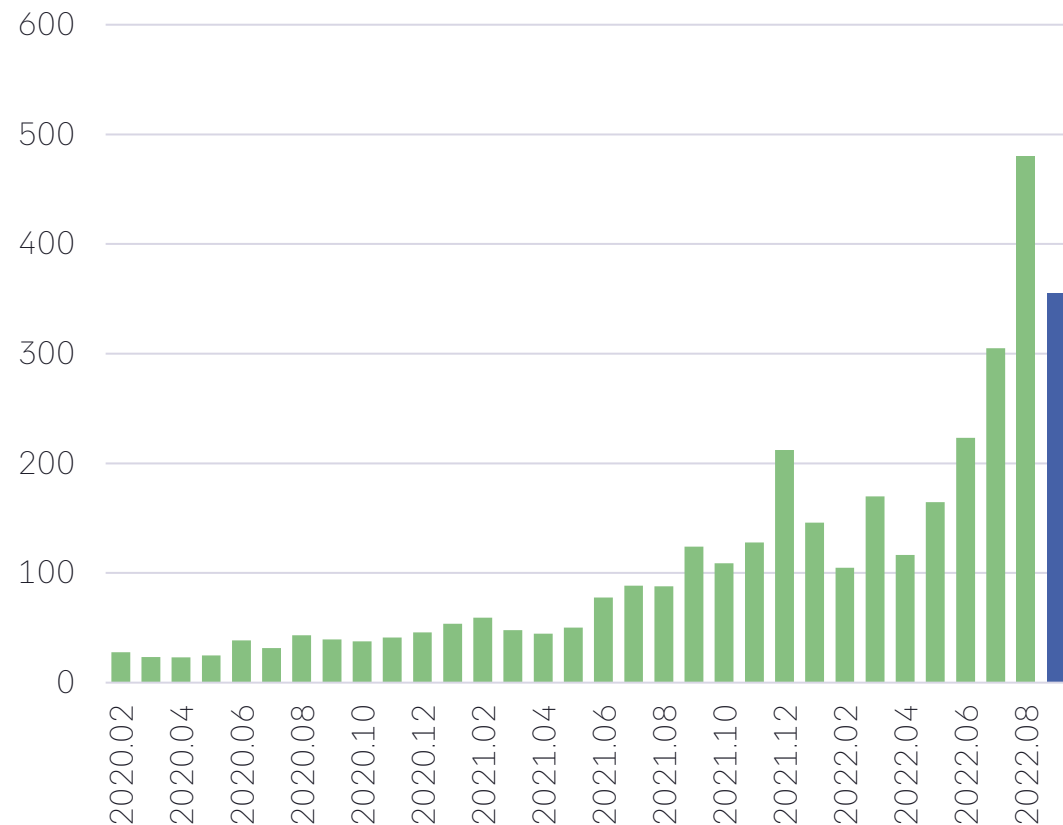
	2022.09.21	2022.01.01	2019.09.21
JAV	3,25	0,25	2,0
Euro zona	0,75	-0,5	-0,5
Jungtinė Karalystė	2,25	0,25	0,75
Švedija	1,75	0,0	-0,25
Norvegija	2,25	0,5	1,2
Lenkija	6,75	1,75	1,5
Čekija	7,0	3,75	2,0
Vengrija	11,75	2,4	0,9
Kinija	3,65	3,80	4,31
Kanada	3,25	0,25	1,75
Australija	2,35	0,10	1,0
Brazilija	13,75	9,25	5,5
Pietų Korėja	2,50	1,0	1,5
PAR	6,25	3,75	6,5

Rugpjūtį elektros kaina biržoje buvo 12 kartų didesnė negu vidutinė 2016–2019 metų kaina

Gamtinių dujų TTF taške kainų prognozė pagal SEB grupę, EUR/MWh

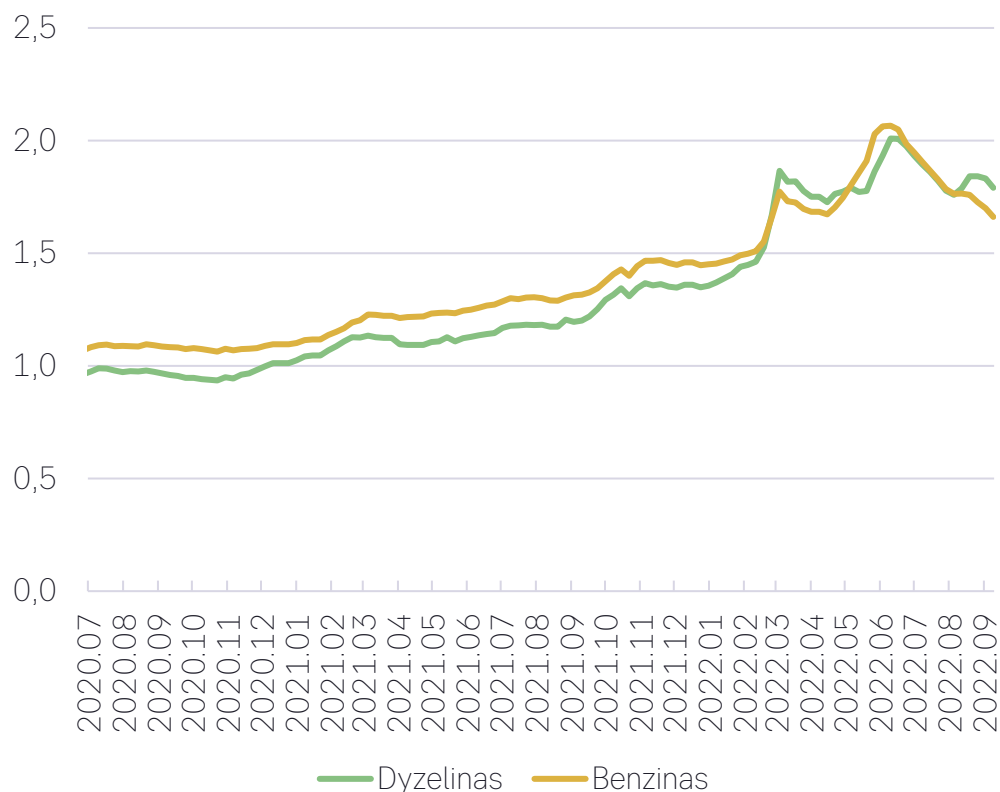
2022 m. IV ketv.	225
2023 m. I ketv.	215
2023 m. II ketv.	135
2023 m. III ketv.	100
2023 m. IV ketv.	115

Vidutinė mėnesio elektros kaina „Nord Pool“ biržos Lietuvos zonoje, EUR/MWh

Degalų kaina atpigo, tačiau nesame tokie optimistai, kad nebepamatysime šuoliukų į viršų vėl

Mažmeninė degalų kaina Lietuvoje, EUR/l

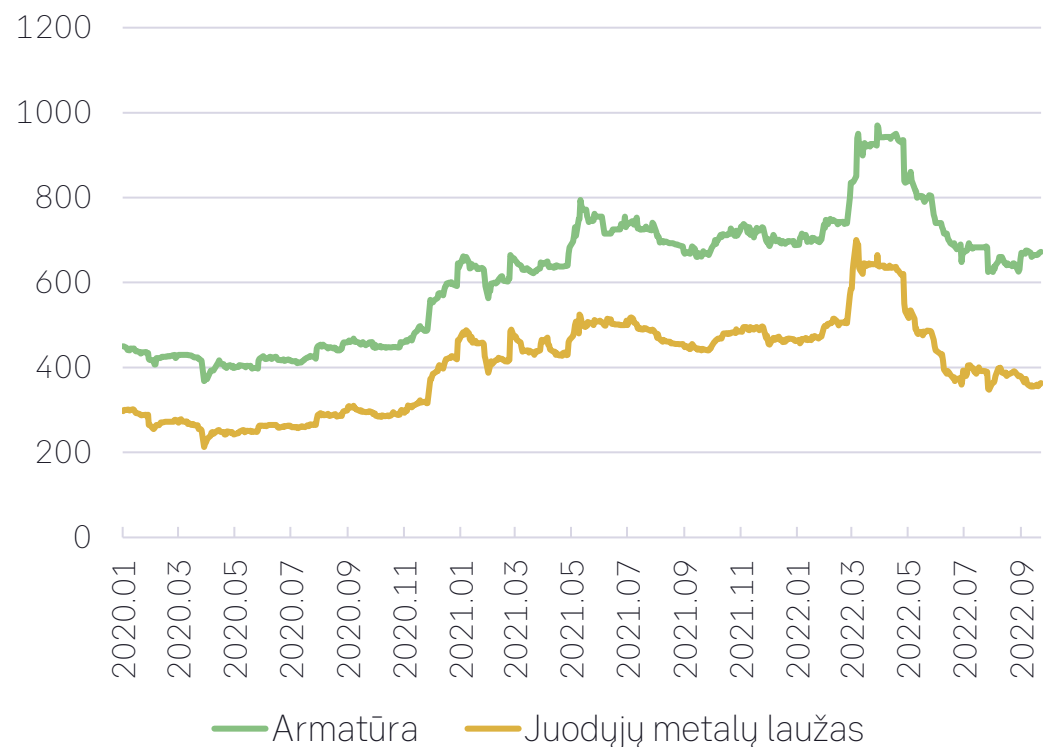

Naftos perdirbimo marža, JAV doleriai už barelį

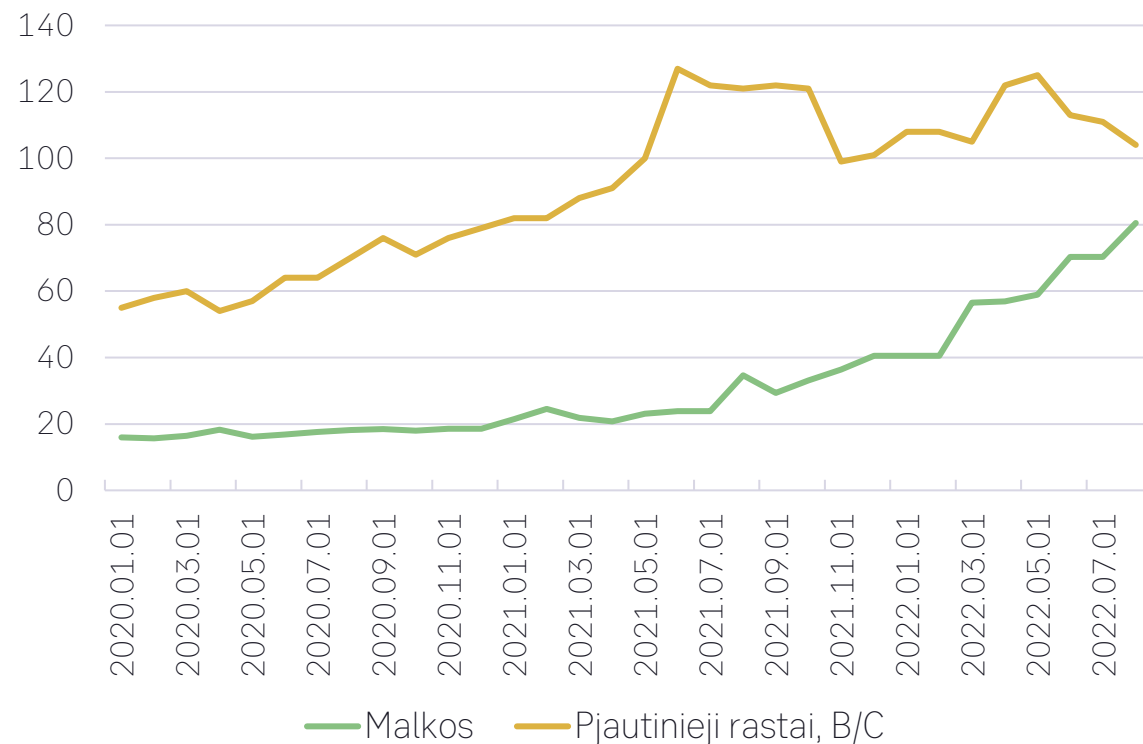

Nors paklausa ir sumažėjo, tačiau metalų gamintojai stengsis permesti didesnes sąnaudas klientams

Juodųjų metalų kaina LME biržoje JAV doleriai už toną

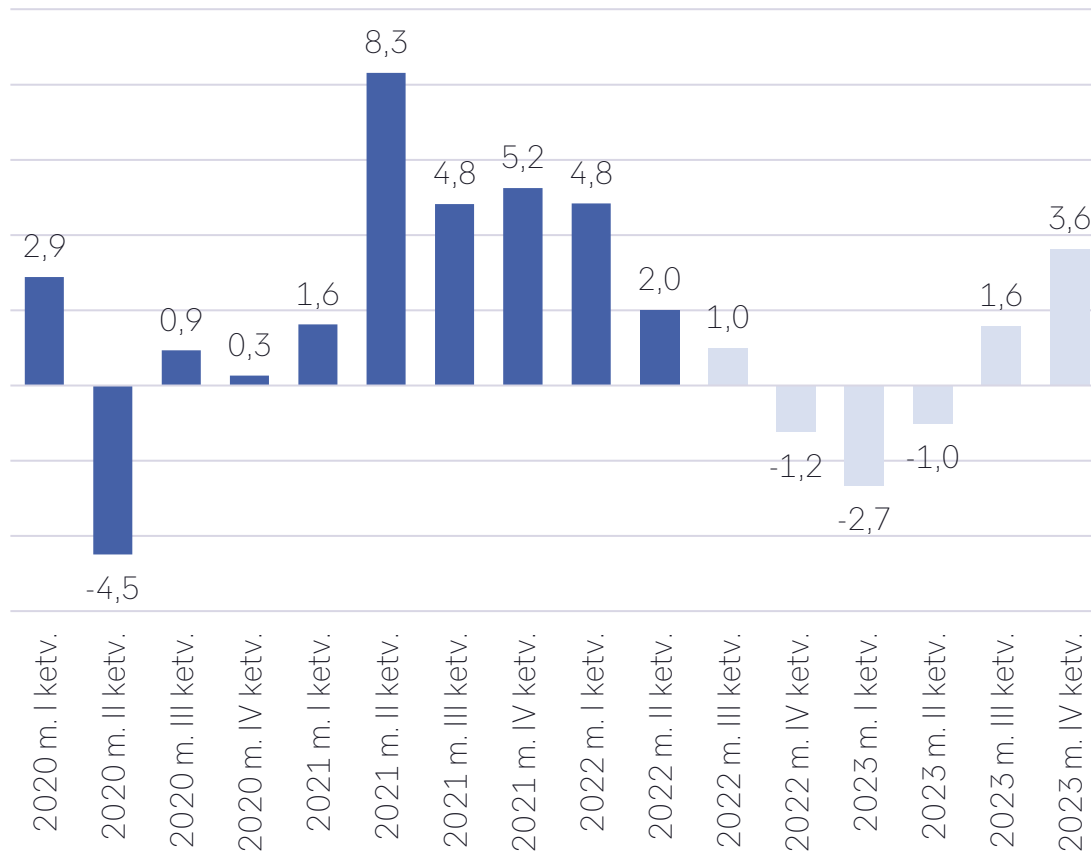
Medienos kaina „Baltpool“ biržoje, EUR/ktm

Recesija neaplenks ir Lietuvos

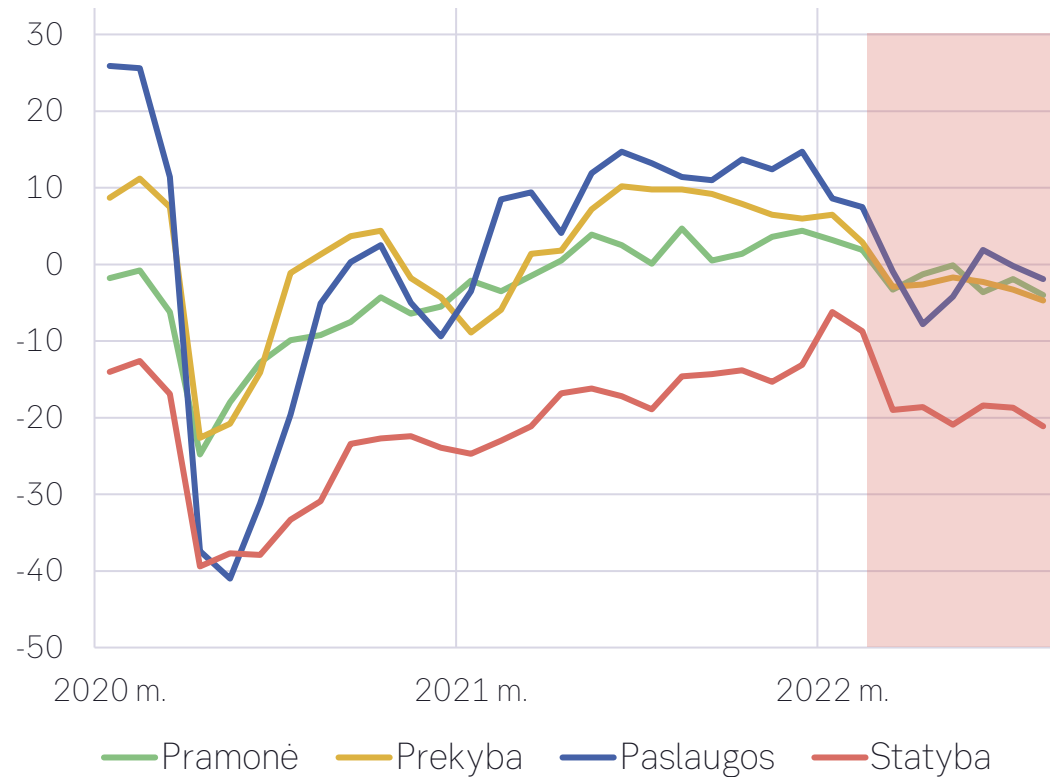
Metinis realusis Lietuvos BVP pokytis (proc.)

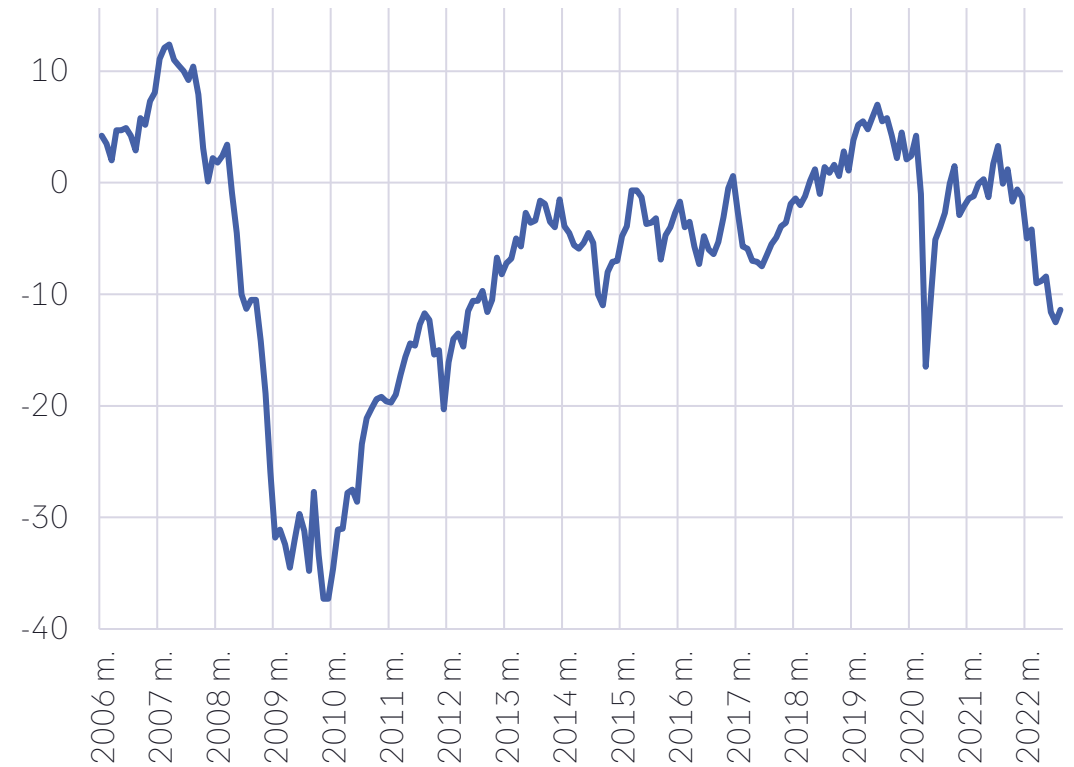
- Šių metų BVP prognozė padidinta nuo 0,9 iki 1,5 proc., kitų metų prognozė pabloginta nuo 1,8 proc. iki 0,5 procento
- Jau nuo kovo kartojuame, kad Lietuvoje turėsime recesiją, kai BVP kris bent du ketvirčius iš eilės
- Iššūkių kels ne tik aukštos energetikos produktų kainos, bet ir galiausiai įsigaliojusios sankcijos
- Prognozės paremtos prielaida, kad kitų metų antrą pusmetį ES ekonomika vėl pradės augti

Lūkesčiai suprastėjo, bet išlieka ne tokie ir blogi, palyginti su kitomis ES šalimis

Verslo pasitikėjimo rodikliai (punktai)

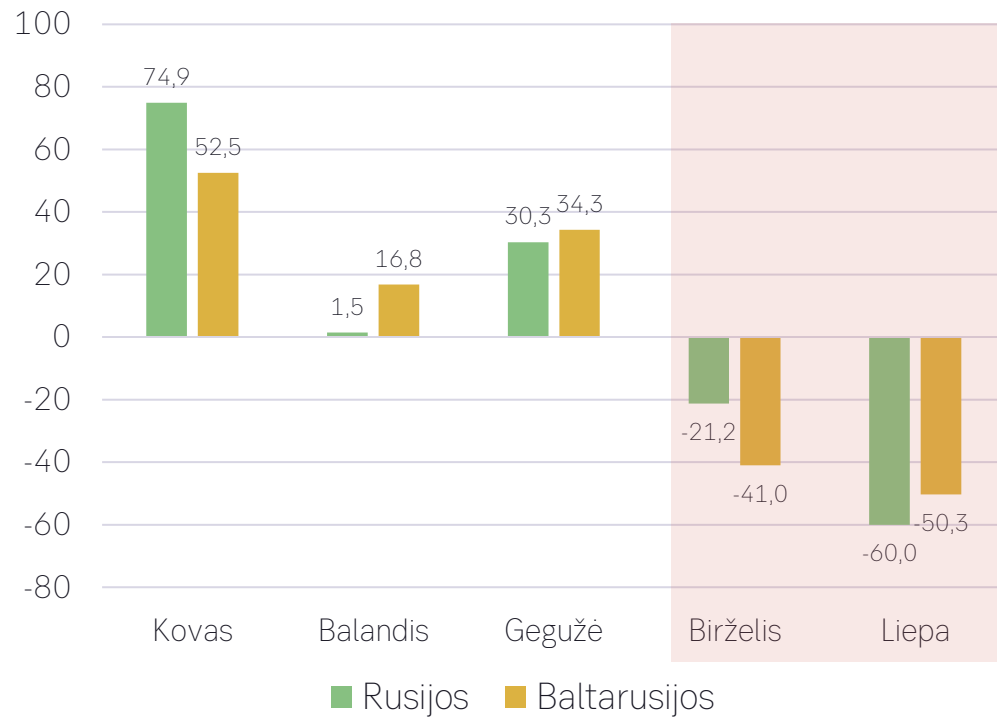

Vartotojų pasitikėjimo rodiklis (punktai)

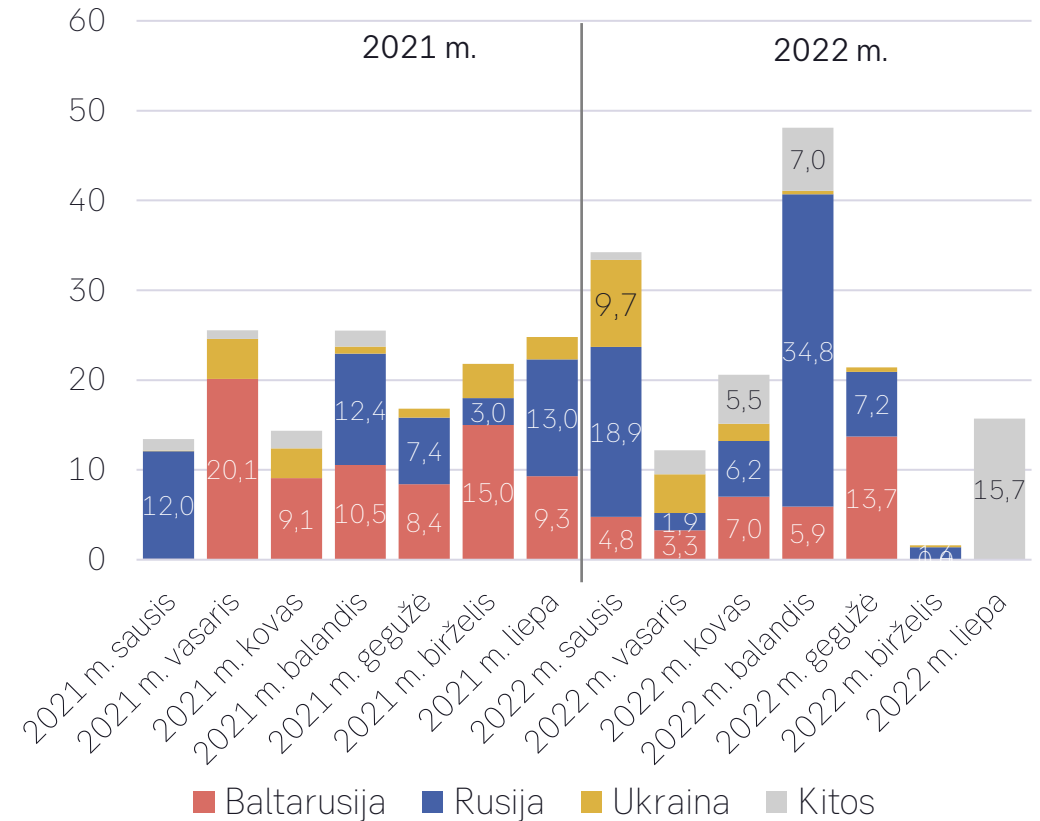

Įsigaliojant sankcijoms, importas iš Rusijos ir Baltarusijos pradeda sparčiau mažėti

Prekių, išskyrus mineralinius produktus, importo iš Rusijos ir Baltarusijos metinis pokytis (proc.)

Armatūros importas į Lietuvą (tūkst. tonų)

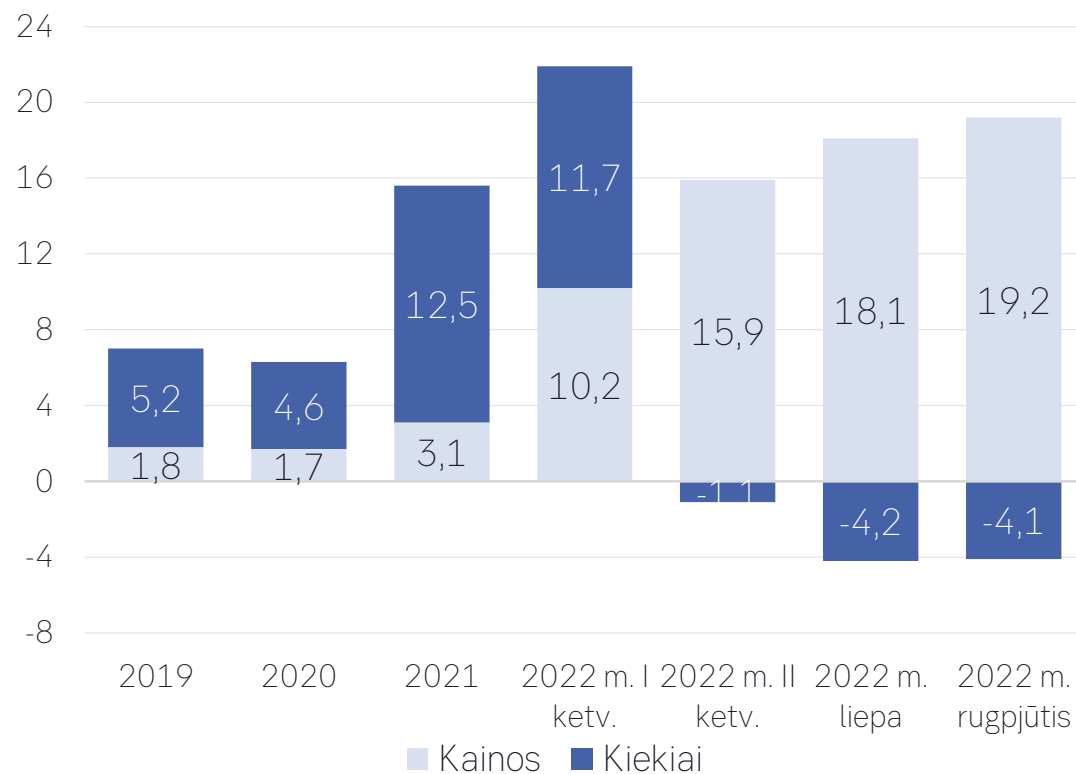
Pramonės ir prekybos tendencijos neigiamos

Metinis apdirbamosios gamybos, neįtraukus naftos produktų, produkcijos pokytis

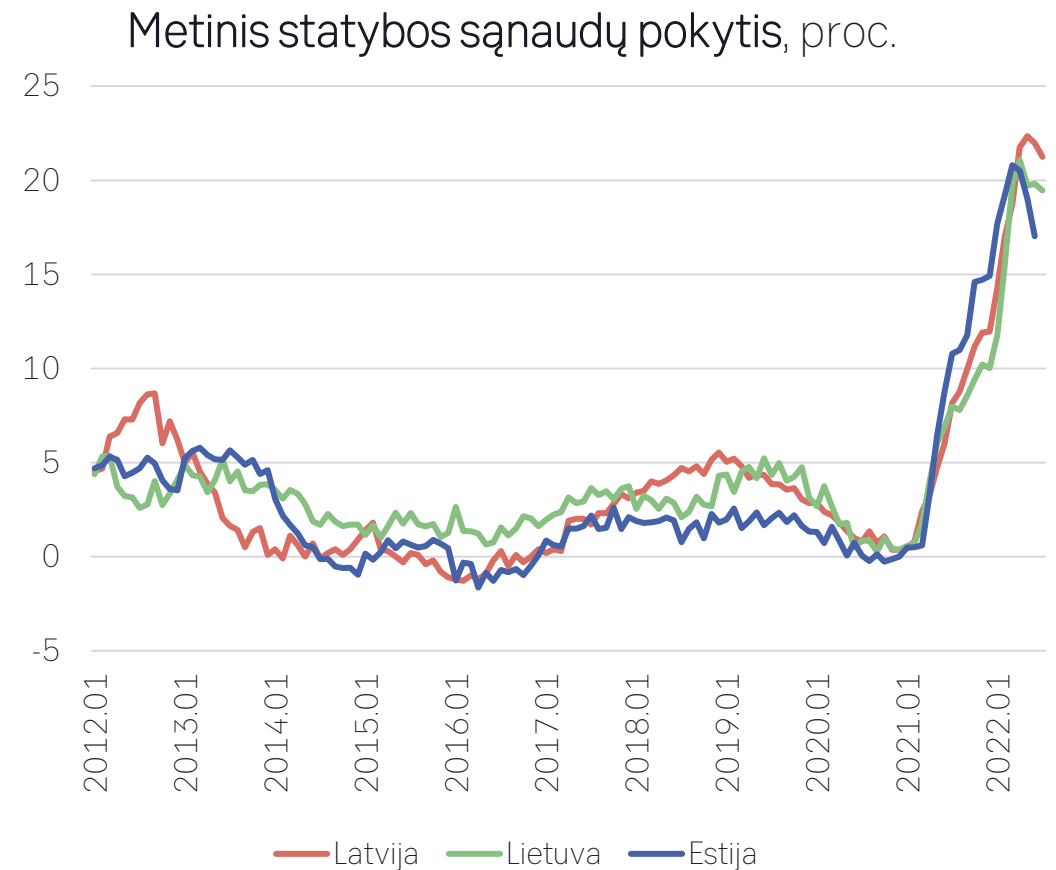
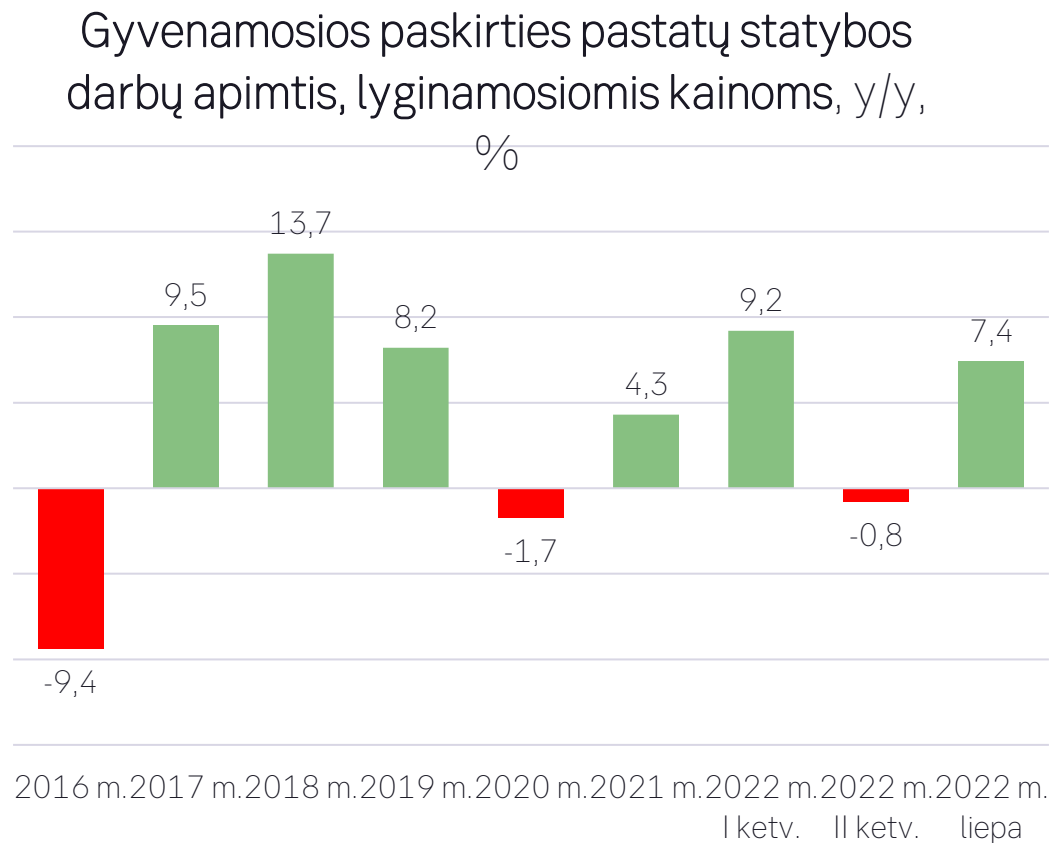
lyginamosiomis kainomis, koreguotas (proc.)

Metinis mažmeninės prekybos, neįtraukus degalų, pokytis (proc.)

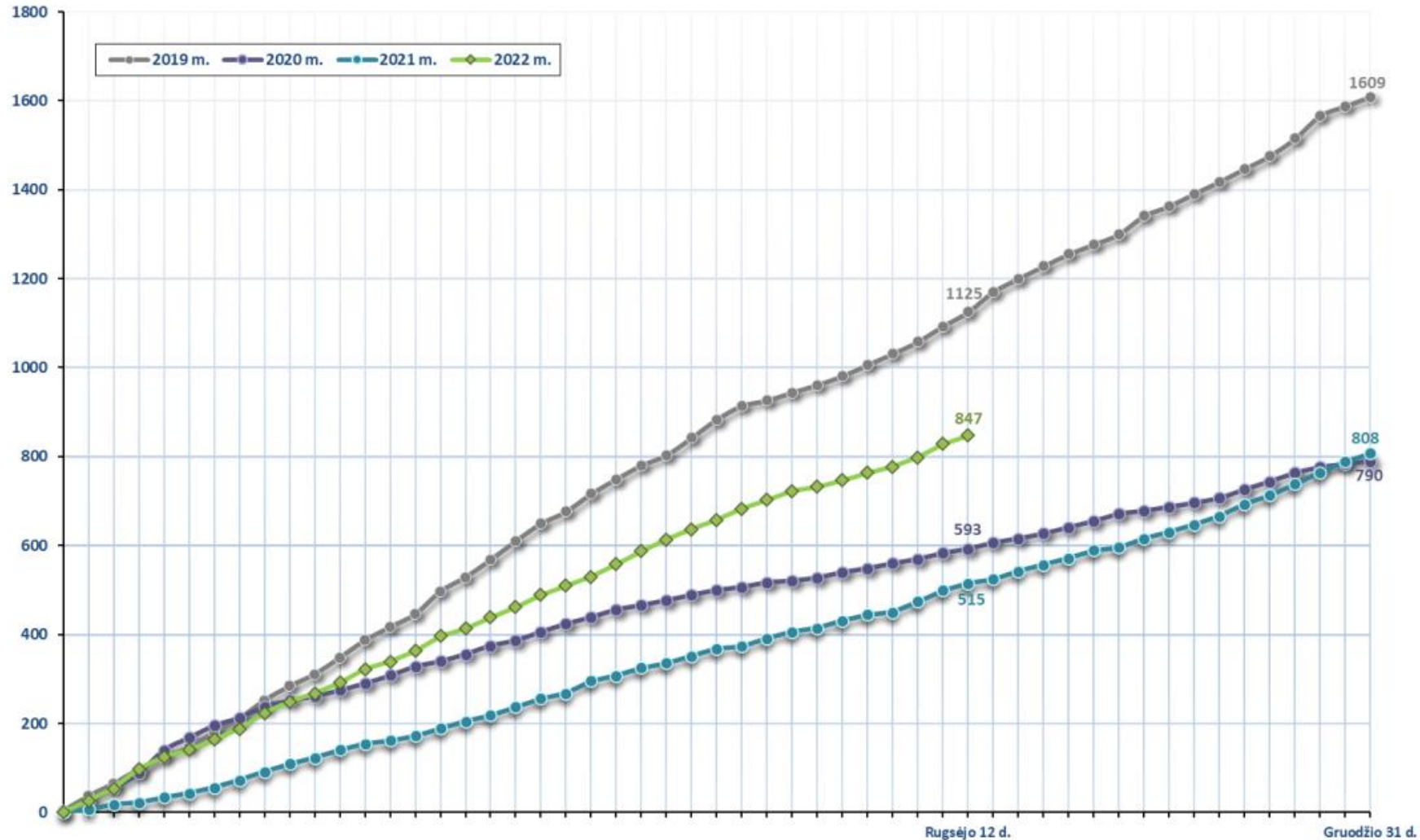

Statybos darbų šiame Lietuvoje bus atlikta šiek tiek daugiau negu pernai nepaisant problemų dėl sąnaudų šuolio

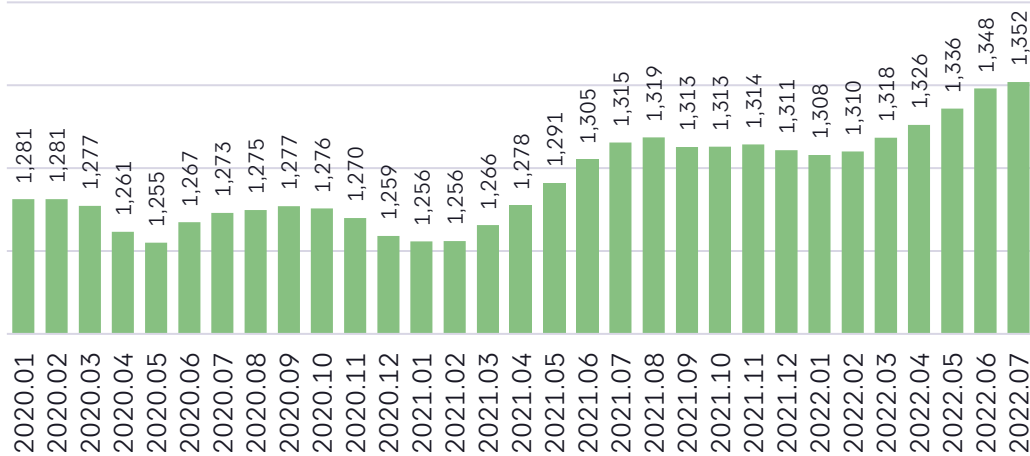
Bankrotų skaičius auga, bet jis dar mažesnis negu 2019 metais

Pradėtų juridinių asmenų bankroto procesų skaičius pagal savaites (2022-08-12 duomenimis)

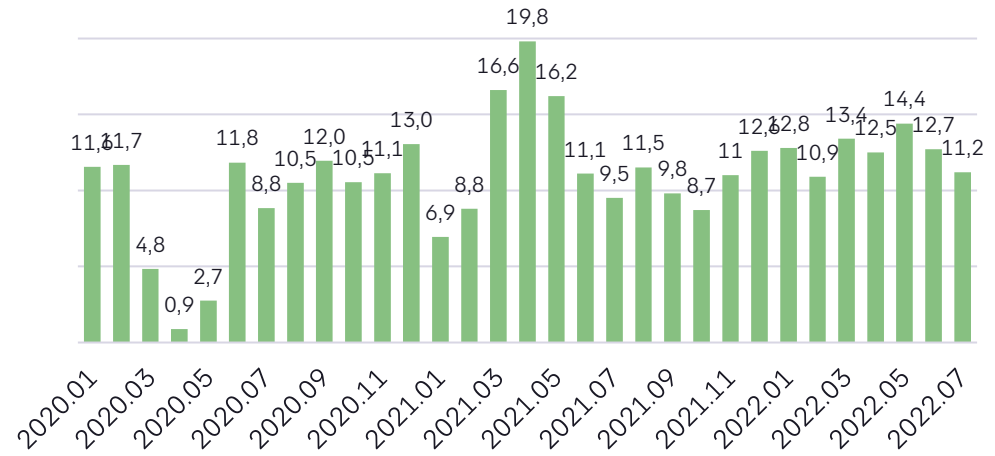

Mėnesinė „Sodros“ informacija

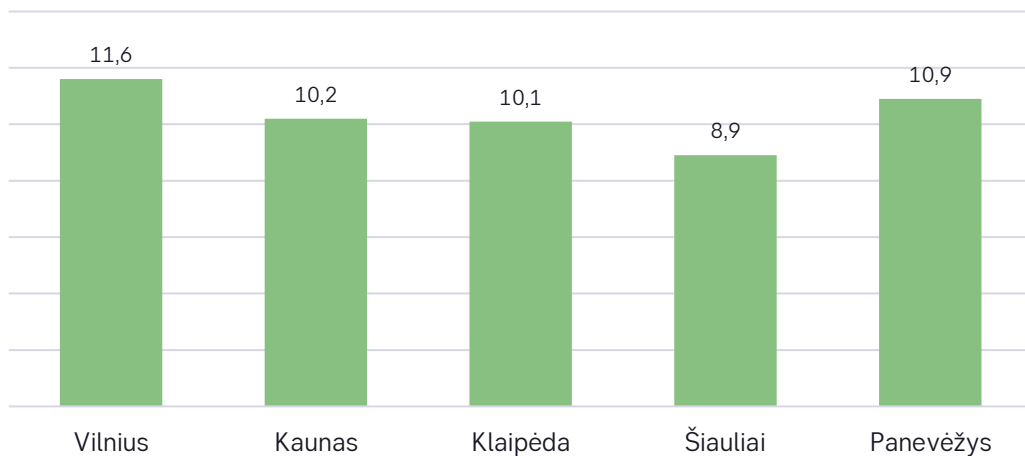
Apdraustų visomis socialinio draudimo rūšimis darbuotojų skaičius Lietuvoje

Metinis vidutinių draudžiamųjų pajamų pokytis, proc.

Metinis vidutinių draudžiamųjų pajamų pokytis pagal miestus, proc.

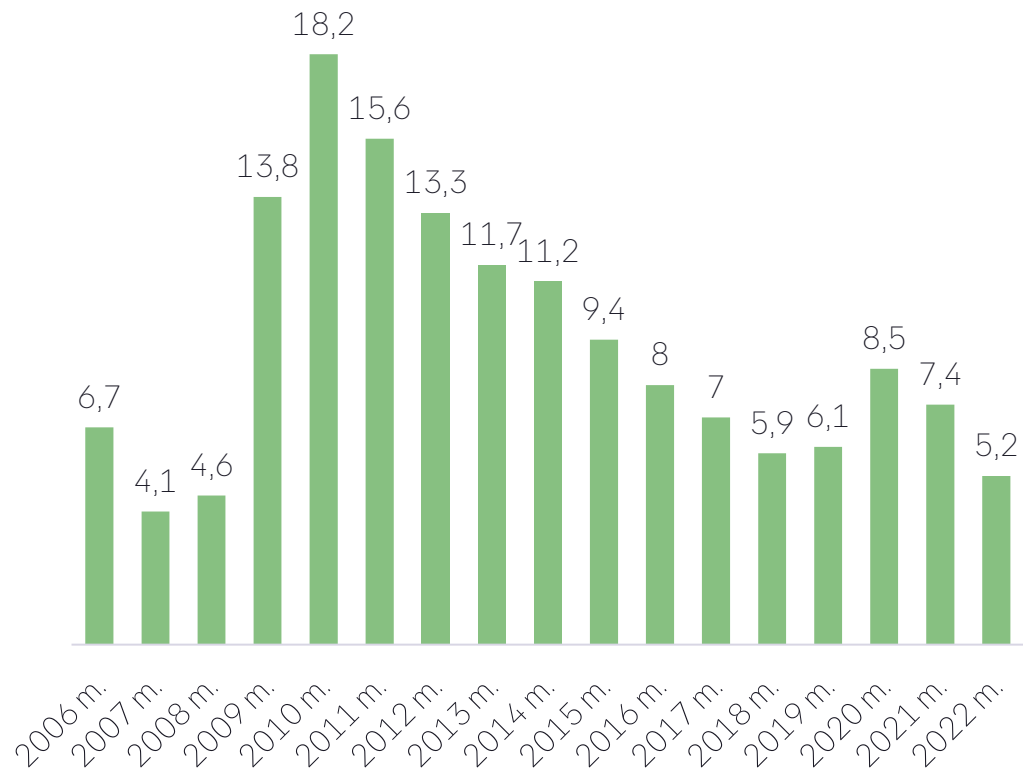

Darbuotojų pasiskirstymas pagal draudžiamųjų pajamų dydį liepos mėn., tūkst.

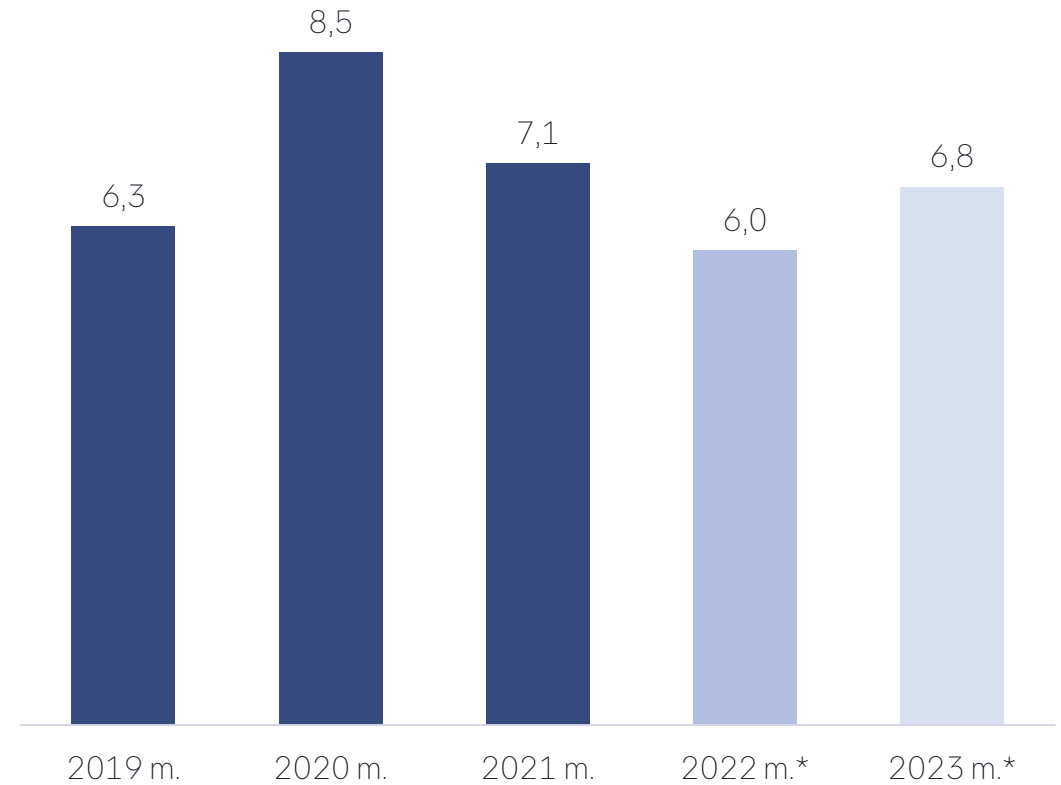

Nedarbo lygis kitąmet turėtų padidėti

Nedarbo lygis Lietuvoje 2006–2022 metų antrą ketvirtį

Vidutinio nedarbo lygio prognozė Lietuvoje (proc.)

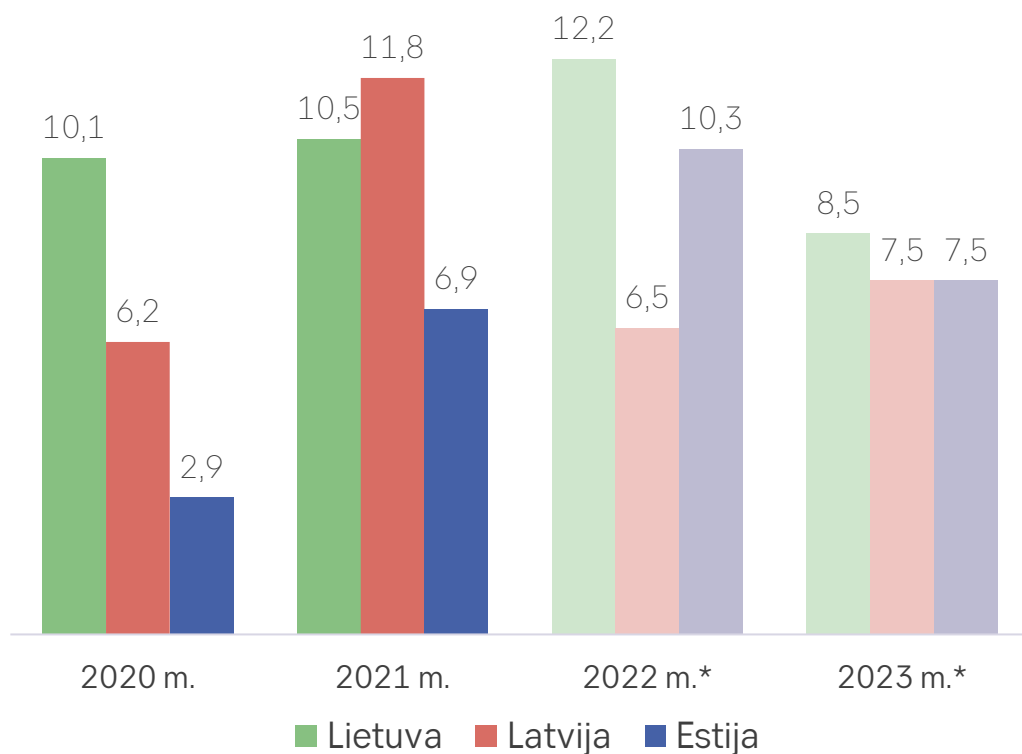

*Prognozė

Darbo užmokestis augo sparčiau, negu prognozuota

Vidutinio darbo užmokesčio prieš mokesčius pokyčio prognozė (proc.)

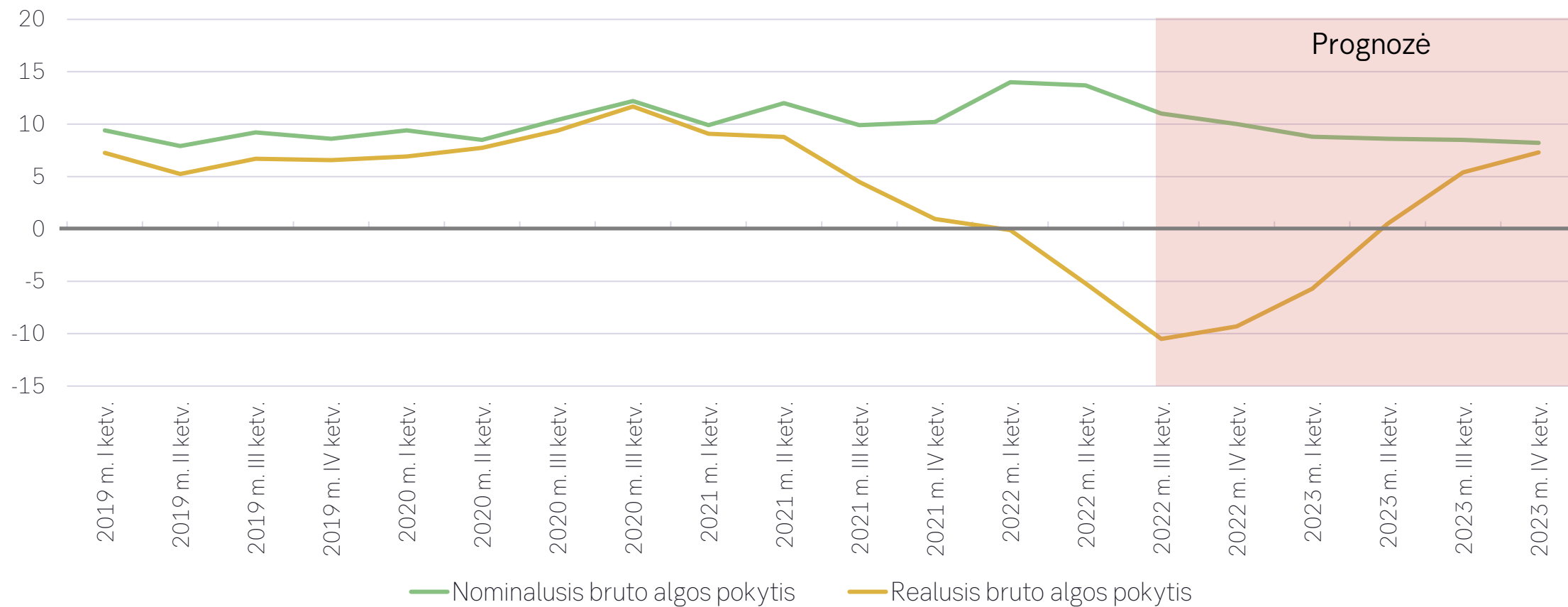

Vidutinio darbo užmokesčio prieš mokesčius pokytis pagal sektorius 2022 m. II ketv. (proc.)

	Eurai per mėnesį	Metinis pokytis (proc.)
IT ir telekomunikacijos	3 289	16,5
Finansų paslaugos	2 886	7,5
Profesinė, mokslinė, techninė veikla	2 309	16,3
Sveikatos sektorius	2 039	9,1
Viešasis valdymas	2 004	9,6
Iš viso	1 781	13,7
Apdirbamoji gamyba	1 744	13,2
Prekyba	1 660	15,1
Švietimas	1 656	15,1
Transportas	1 572	13,2
Statyba	1 526	12,7
NT operacijos	1 471	11,9
Administracinės paslaugos	1 448	14,8
Apgyvendinimas ir maitinimas	1 209	23,8

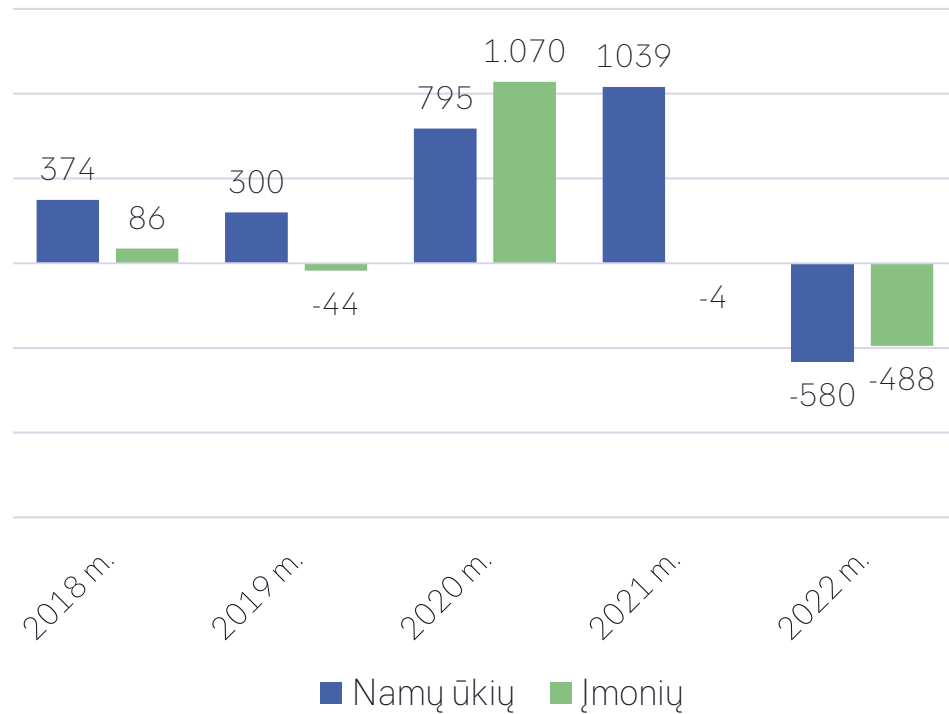
Realusis algos pokytis taps teigiamas ne anksčiau kaip iki kitų metų vidurio

Metinis vidutinio darbo užmokesčio prieš mokesčius pokytis (proc.)

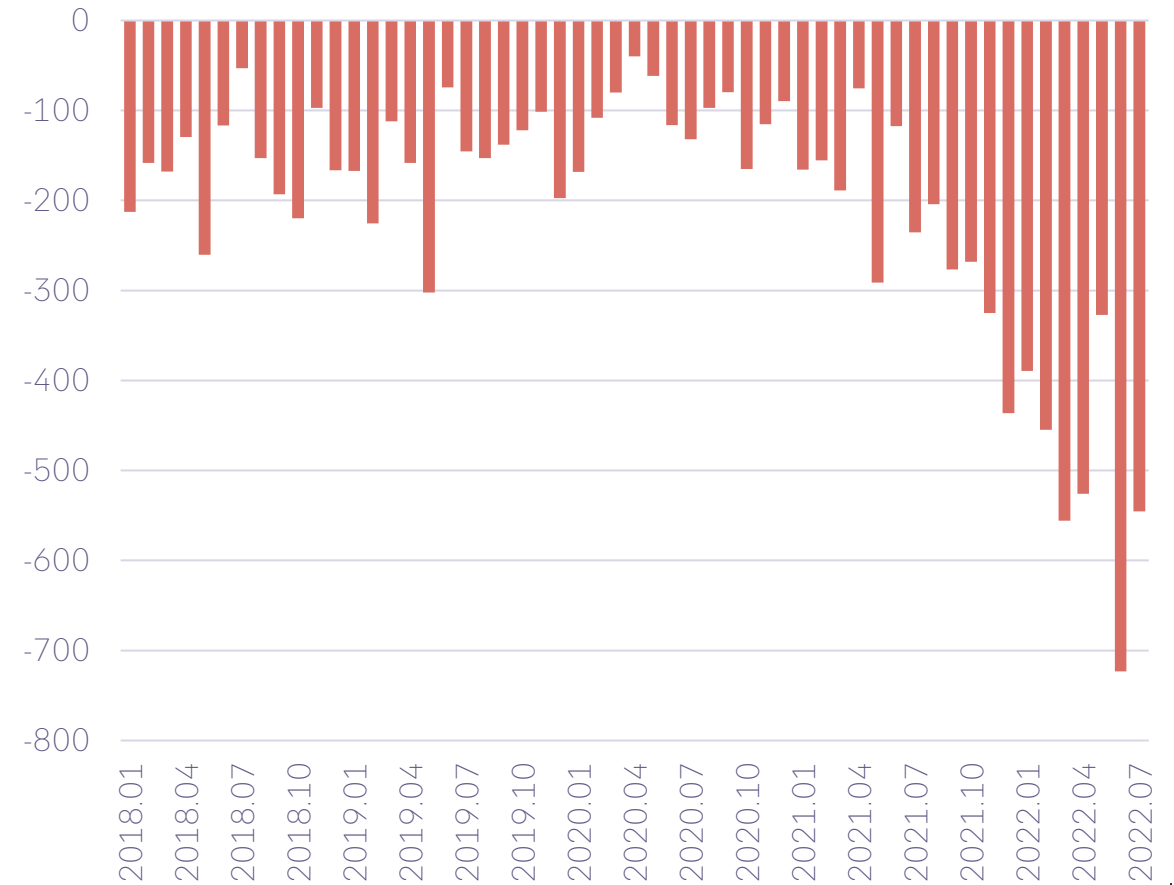

Dėl didelės infliacijos sutaupyti vis sunkiau

Gyventojų lėšų Lietuvos kredito įstaigose pokytis sausio–liepos mėnesį
(mln. EUR)

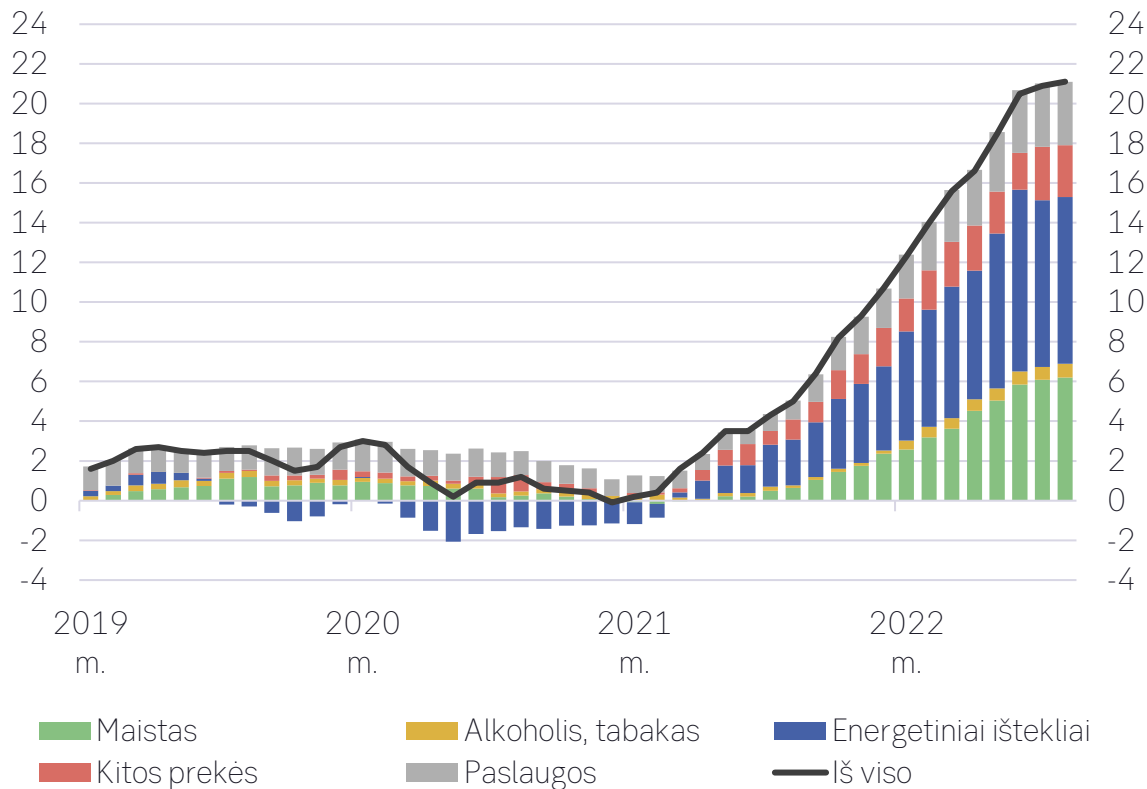

Energetikos produktų grynasis užsienio prekybos balansas (eksportas-importas), (mln. EUR)

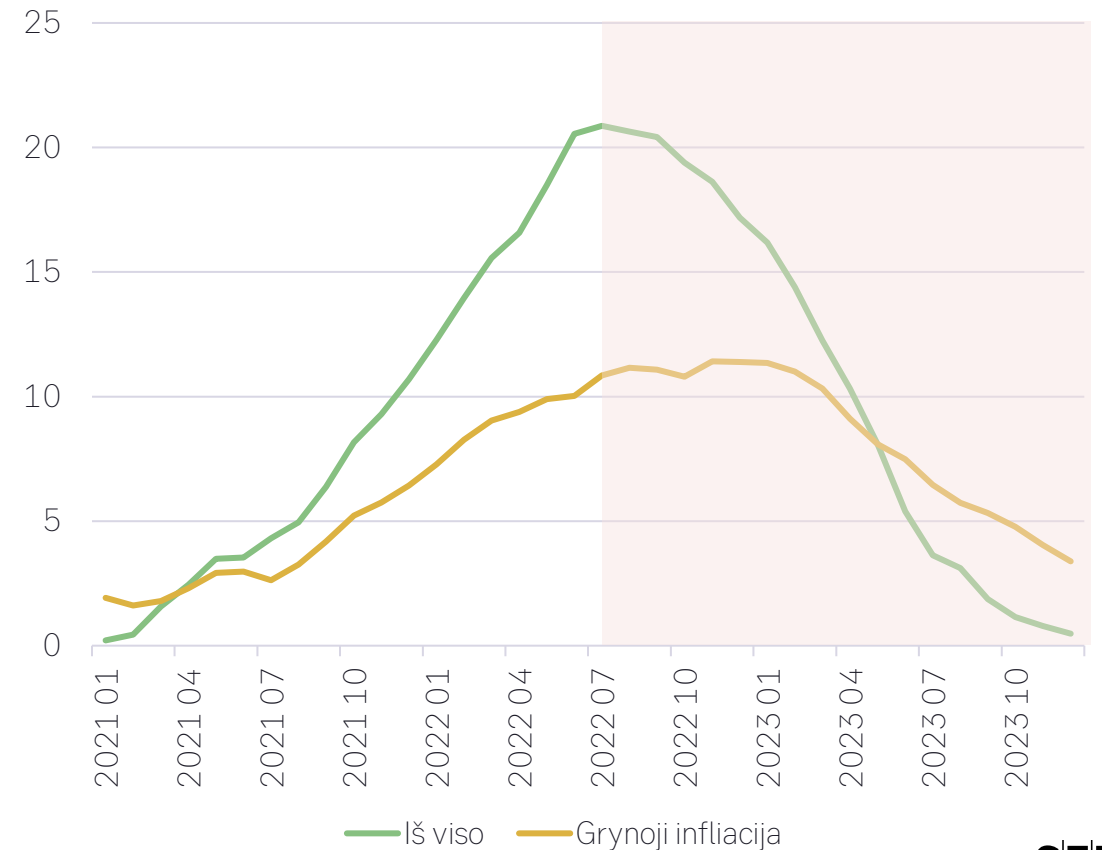

Prognozuojame vidutinę 17,9 proc. infliaciją šiame ir 6,2 proc. kitame

Metinė infliacija Lietuvoje (proc.)

Metinės infliacijos pagal suderintą vartotojų kainų indeksą kreivės prognozė (proc.)

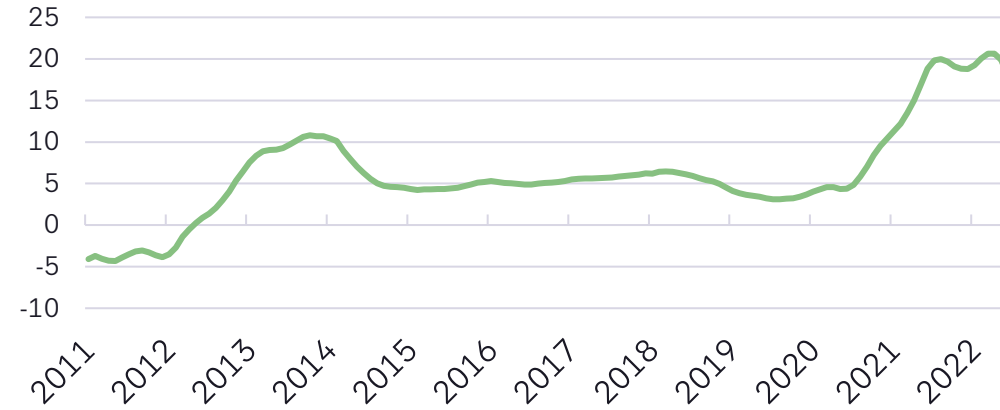

Būsto kainos kitose valstybėse

Sweden (Valueguard index), y/y, %

United States (S&P/Case-Schiller Home price index), y/y, %

Germany (EPX index), y/y, %

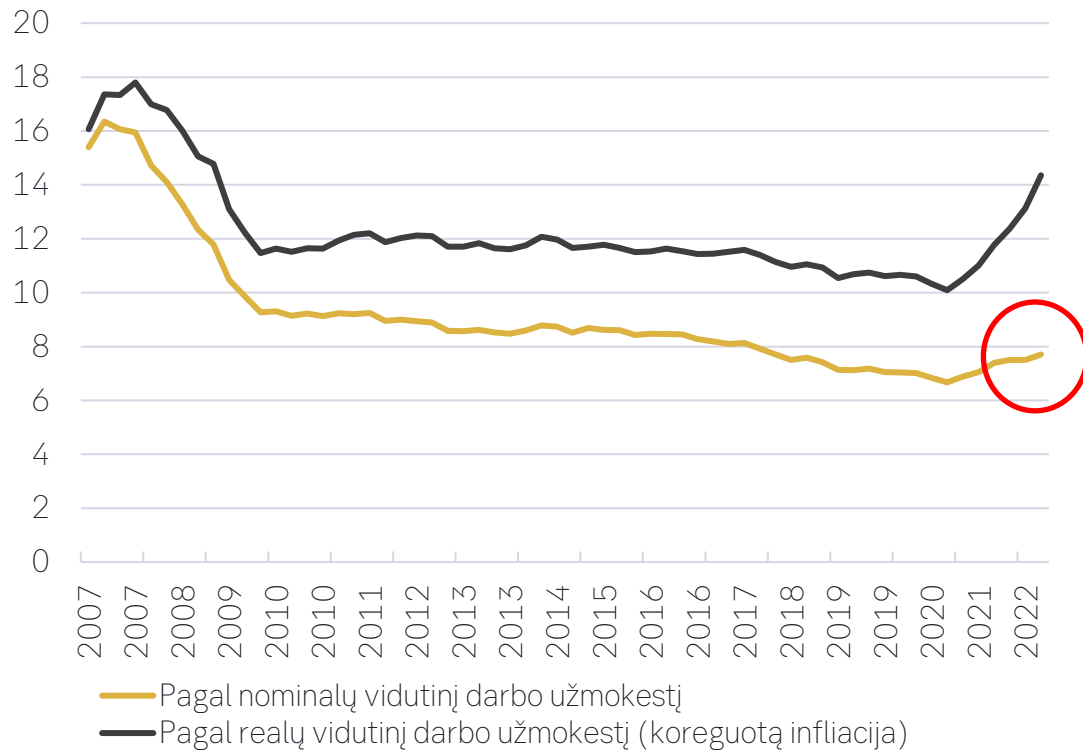

UK (Nationwide house price index), y/y, %

Būsto įperkamumo rodikliai Lietuvoje

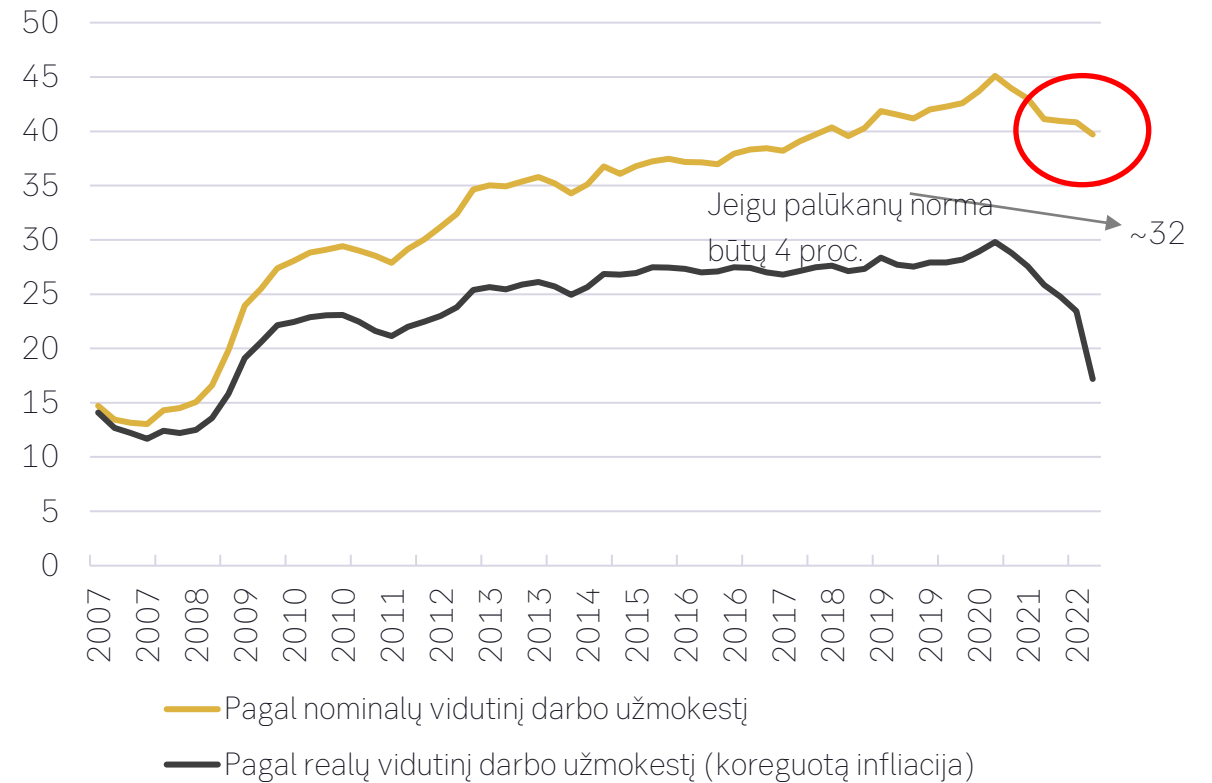
Vidutinės buto kainos ir vidutinio metinis darbo užmokesčio po mokesčių Vilniuje santykis

* 50 m² butas Vilniuje

Šaltiniai: SEB banko skaičiavimai, Ober-Haus, Statistikos departamentas.

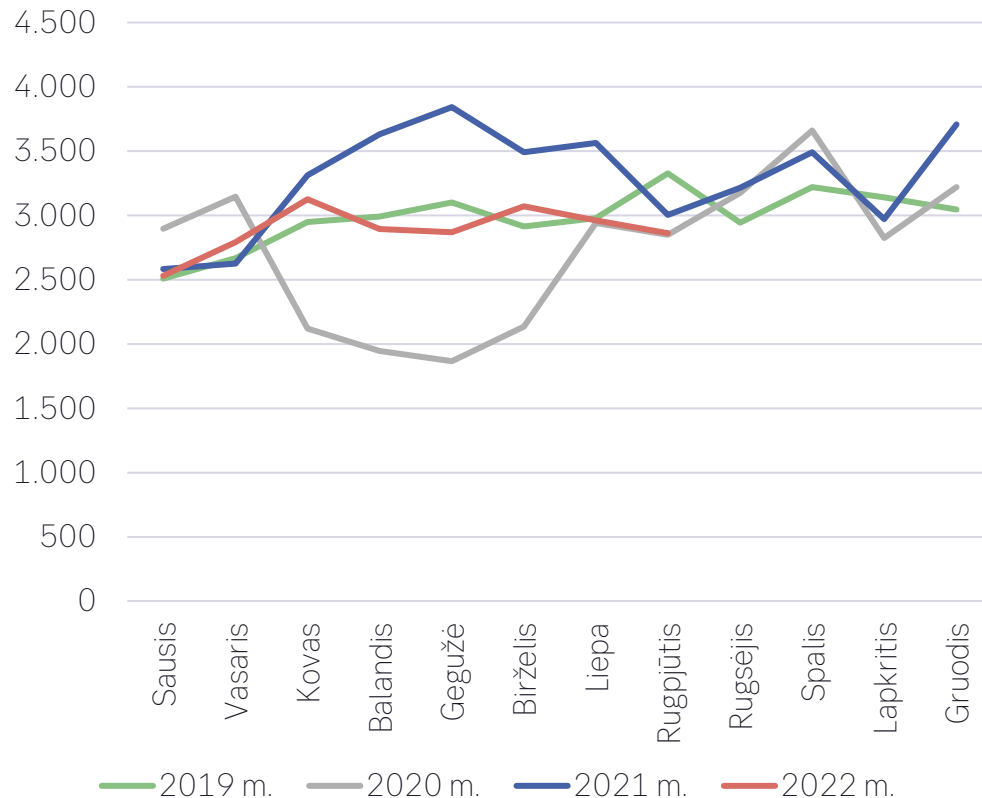
SEB būsto įperkamumo Vilniuje indeksas

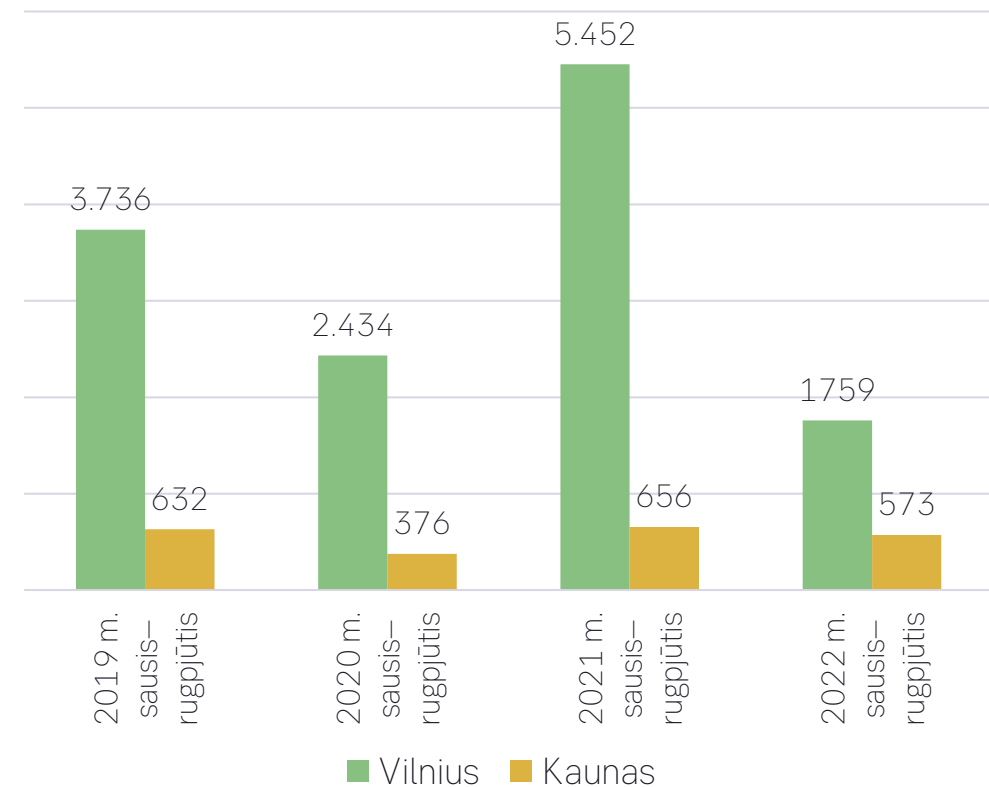
*25 metų paskola, 20 proc. pradinis įnašas, 25 proc. paskolos aptarnavimo išlaidų ir pajamų santykis

Kas paskatins aktyvumą pirminėje rinkoje: mažesnės kainos ar didesnė pasiūla?

Registruoti butų pardavimo sandoriai Lietuvoje

Butų sandoriai pirminėje rinkoje

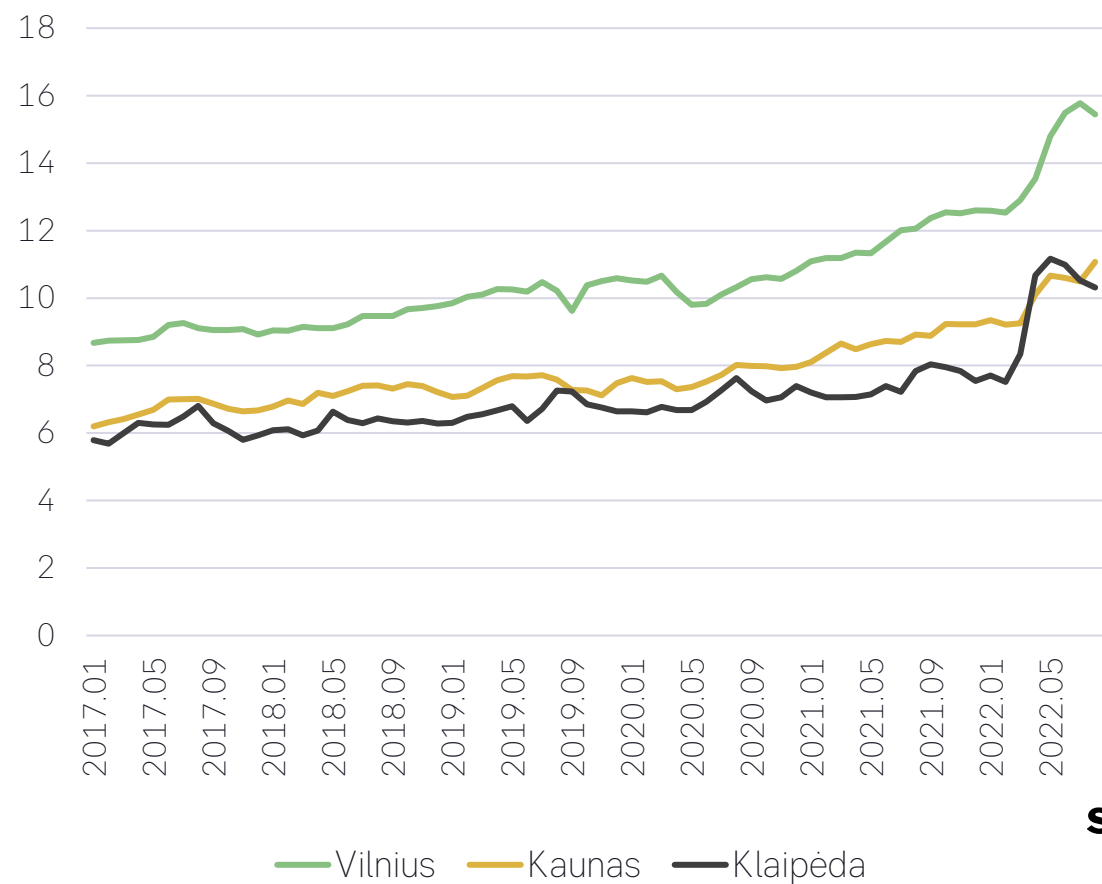

Būsto nuomos kainos

Metinis nuomos kainų pokytis, proc., pagal Statistikos departamentą

Vidutinė nuomos kaina, EUR/m² pagal Aruodas.lt skelbimus

Belaukiant būsto kainų korekcijos

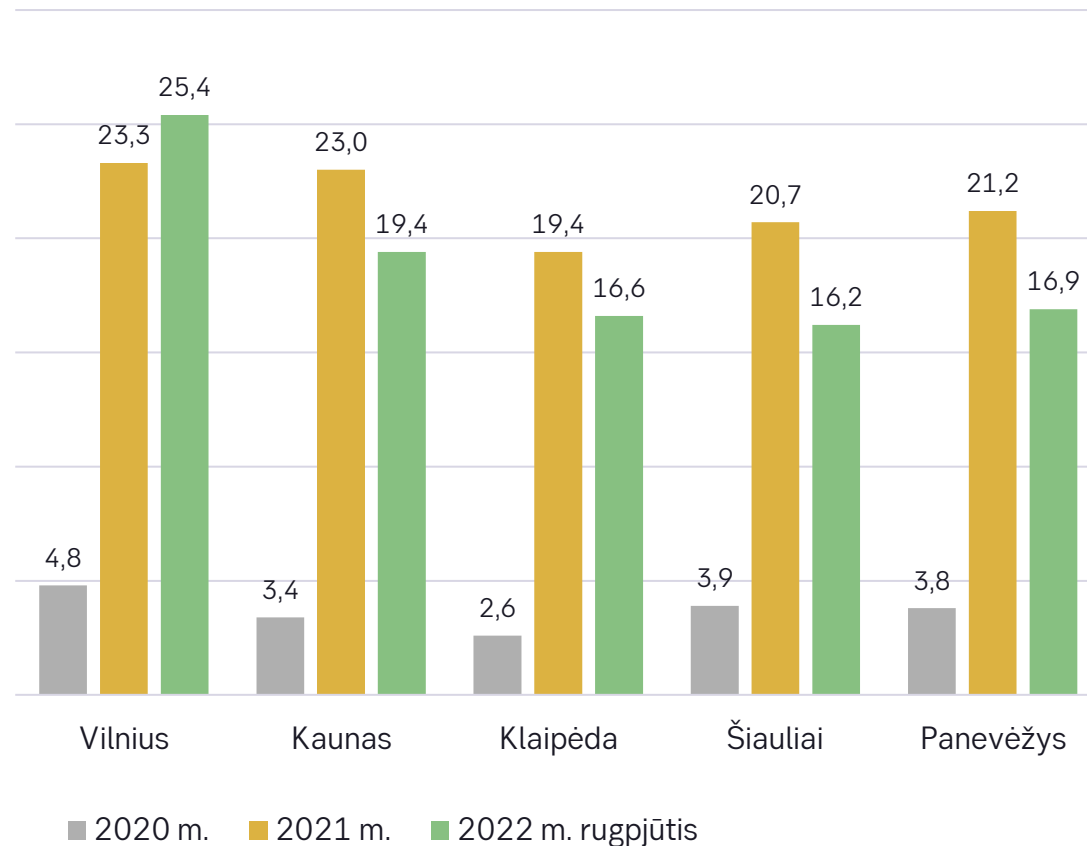
Kainų augimą stabdantys veiksniai

- Didesnės palūkanų normos
- Prastesnė ekonomikos padėtis
- Neigiamos žinios apie pradedantį pigti būstą kitose ES šalyse

Teigiami veiksniai

- Didelės būsto nuomos kainos
- Tikėtina pagerėsiantis realiųjų pajamų pokytis 2023 metais

Metinis „Ober-Haus“ būsto kainų indekso pokytis* (proc.)

*Metinis pokytis gruodį.

Šaltinis „Ober-Haus“ nekilnojamasis turtas.

2022 m. rugsėjo 27 d.

Ačiū.

Tadas Povilauskas
SEB banko ekonomistas

